

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Mariaschool te Grobbendonk

Hoofdstructuur BaO

	Instellingsnummer	8458
	Instelling	Vrije Basisschool - Mariaschool
directeur		Tom BELMANS
adres		Bergstraat 12 - 2280 GROBBENDONK
telefoon		014-51.29.29
fax		014-51.29.29
e-mail		adm@mariaschoolgrobendonk.be
website/URL		www.mariaschoolgrobendonk.be
	Bestuur van de instelling	117911 - VZW OZCS Zuid-Kempen te VORSELAAR
adres		Mgr. Donchelei 5 - 2290 VORSELAAR
	Scholengemeenschap	121533 - DIAMANT te GROBBENDONK
adres		Bergstraat 12 - 2280 GROBBENDONK
	CLB	114769 - Vrij CLB 1 Antwerpen - Middengebied te VORSELAAR
adres		Mgr. Donchelei 9 - 2290 VORSELAAR
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	07/10/2010, 08/10/2010, 11/10/2010
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	11/10/2010
	Datum bespreking verslag met de instelling	08/11/2010
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Cris Hens
	Teamleden	Dirk Janssens
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	7
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	7
4.2 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding	8
4.3 Lager onderwijs: Nederlands	9
4.4 Lager onderwijs: leren leren	10
4.5 Lager onderwijs: sociale vaardigheden	10
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	11
5.1 Personeelsbeheer	11
5.2 Professionalisering	11
5.3 Materieel beleid	12
5.4 Welzijn	12
5.5 Curriculum	12
5.6 Begeleiding	12
5.7 Evaluatie	13
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	13
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	15
7.1 Wat doet de school goed?	15
7.2 Wat kan de school verbeteren?	15
7.3 Wat moet de school verbeteren?	15
8. ADVIES	16
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	16

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en woonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. **SAMENVATTING**

De vrije basisschool 'Mariaschool' is gelegen in het centrum van Grobbendonk. In de onmiddellijke omgeving bevinden zich nog een school van het gemeentelijk net en van het gemeenschapsonderwijs. De 'Mariaschool' profileert zich als een laagdrempelige school met een hart voor kinderen en ouders. Het team stelt het welbevinden van de kinderen centraal en erkent de ouders als belangrijke partners bij het onderwijs aan hun kind(eren).

Tijdens de doorlichting focuste de inspectie op de realisatie van de leerplandoelen voor Nederlands en lichamelijke opvoeding in de kleuterafdeling en Nederlands en het nastreven van de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren' en 'sociale vaardigheden' in de lagere afdeling. In het onderzoek naar de kwaliteit van de processen werd ingezoomd op deskundigheidsbevordering en leerbegeleiding.

Het kleuterteam trekt ruimschoots tijd uit voor het nastreven van de ontwikkelingsdoelen van lichamelijke opvoeding. Via specifieke activiteiten wordt op een intentionele manier gewerkt aan de leerplandoelen. Daarnaast hebben de klasleraren in hun dagelijkse activiteiten aandacht voor bewegingstussendoortjes en bewegend leren. De kleuters krijgen via het begeleid buitenspel en kleutersportdagen een ruim aanbod aan bewegingskansen. Dit wordt doorgetrokken naar de lagere afdeling waar het team eveneens heel wat impulsen naar beweging toe geeft.

Ook voor het leergebied Nederlands leveren de kleuterleraren de nodige inspanning om de ontwikkelingsdoelen na te streven. Een sterk intentioneel aanbod, een uitdagende klasinrichting en gevarieerde hoeken lokken in de kleuterafdeling rijke taalsituaties uit gericht op ervaren, beleven en handelen door kleuters. De taalactiverende en stimulerende begeleidingsstijl van de kleuterleraren biedt vele ontwikkelingskansen aan de kleuters. Het team vindt een juist evenwicht tussen leerling- en leerkrachtgestuurde activiteiten. Algemeen slagen de leraren erin een onderwijsleeraanbod op maat te bieden. De zorgaanpak vanuit de observatie van geselecteerde ontwikkelingsaspecten creëert een gezamenlijke gelijkgerichtheid die nog aan kracht kan winnen door de aanwezige persoonlijke onderwijsvisies te expliciteren.

In de lagere afdeling beoogt het team via het vrij strikt gebruik van een onderwijsleerpakket het bereiken van de eindtermen Nederlands. Bij de aanpassing van het onderwijsleeraanbod en bij onduidelijkheden grijpen leraren terug naar het leerplan. Hoewel de verschillende domeinen in het onderwijsleerpakket zijn opgenomen, leggen de leraren een sterker accent op de domeinen lezen, schrijven en taalbeschouwing. In andere leergebieden krijgen de leerlingen heel wat oefenkansen voor spreken en luisteren, wat de horizontale samenhang versterkt. Een doelgerichte en stapsgewijze opbouw van deze domeinen gebeurt echter in mindere mate waardoor ook de evaluatie veeleer beperkt, vrij vaag en algemeen verloopt.

De resultaten van externe toetsen voor Nederlands zijn beduidend hoger dan de resultaten van vergelijkbare scholen. Recent werd de evolutie van de resultaten op deze externe toetsen in kaart gebracht. In het kader van de eigen kwaliteitszorg zijn er nog groeikansen om via het systematisch verzamelen en analyseren van outputgegevens de eigen kwaliteit te bewaken met het oog op de verdere schoolontwikkeling.

Het team hecht veel belang aan de ontwikkeling van de sociale vaardigheden van de leerlingen. Op schoolniveau is er een uitgesproken aandacht voor respectvolle omgangsvormen. Door ouders via het 'meeleefkrantje' te informeren en te sensibiliseren, hoopt de school op een gezamenlijke aanpak. Momenteel experimenteert de school met een nieuw onderwijsleerpakket voor wereldoriëntatie waarin de eindtermen sociale vaardigheden volgens het team geïntegreerd zijn. Een evaluatie op het einde van het schooljaar zal uitsluitsel geven of extra materiaal al dan niet noodzakelijk is.

Het nastreven van de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren' zit verweven in de dagelijkse klaspraktijk. De leraren maken gebruik van tips en domeinspecifieke heuristieken en algoritmen uit de verschillende onderwijsleerpakketten, wenden doelbewust de leerlingenagenda als planningsinstrument aan en stimuleren het gebruik van een algemene aanpakstrategie bij de leerlingen. Er zijn evenwel nog groeikansen om de gezamenlijke doelgerichtheid en graduele opbouw te verhogen door samen hierover een visie uit te bouwen op basis van de eindtermen. Belangrijk hierbij is om ook de begeleidingsstijl van de leraar mee in rekening te nemen.

De school zet voor leerbegeleiding sterk in op de 'eerstelijnszorg'. Via kleinere klasgroepen en differentiatie tracht het team in te spelen op de verschillen tussen en de individuele noden en behoeften van de leerlingen. Gerichte observaties vormen in de kleuterafdeling de basis voor een aangepast stimulerend en/of remediërend activiteiten-aanbod. In de lagere afdeling voorziet het team naast remediërende lessen voor wiskunde en Nederlands, een passend aanbod in het hoekenwerk. Wanneer deze aanpak onvoldoende effect heeft, biedt de zorgcoördinator klasinterne of -externe ondersteuning.

De school beschikt over een gemotiveerd en vernieuwingsgezinnd team aangestuurd door een gedreven intern leiderschap. Samen met de vele kansen tot bijscholen en professionaliseren zorgt deze schoolcultuur voor een onderwijs dat algemeen tegemoet komt aan de maatschappelijke verwachtingen. Zowel voor het welbevinden van het team als voor de draagkracht van het intern leiderschap op langere termijn, vormt de ontwikkeling naar een nog grotere participatie van het team aan het intern beleid een uitdaging. Daarnaast kan de ontwikkelingskracht van de school nog verhogen door een meer gerichte opvolging, coaching en begeleiding.

De inspectie sluit de doorlichting af met een positief advies. De 'Mariaschool' voldoet aan haar maatschappelijke opdracht tot het realiseren en/of nastreven van de ontwikkelingsdoelen en eindtermen en levert algemeen kwaliteitsvol onderwijs. Mits voldoende aandacht te besteden aan de interne kwaliteitszorg, zijn de nodige garanties aanwezig om dit ook toekomstgericht te blijven handhaven.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

Nederlands

lichamelijke opvoeding

Lager onderwijs

Nederlands

leren leren

sociale vaardigheden

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- aanwezigheid andere scholen in de onmiddellijke omgeving.

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden volgende vaststellingen op:

4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Vaststellingen

- Een koepeligen instrument fungeert als referentiekader voor het nastreven van de ontwikkelingsdoelen. Daarnaast worden de leerplannen occasioneel geraadpleegd.
- De kleuterleraren verwijzen bij hun planning naar één of meerdere ontwikkelingsaspecten. Om na te gaan of het aanbod voldoende dekkend is, werd vorig schooljaar systematisch geturfd welke ontwikkelingsaspecten aan bod kwamen en de frequentie ervan.
- De kleuterafdeling kenmerkt zich door een geïntegreerde thematische benadering. Binnen deze thema's plannen de kleuterleraren doordachte en doelgerichte activiteiten.

Zij baseren zich hiervoor op de eigen ervaring en op een ruime waaier aan waardevol bronnenmateriaal.

- Door gebruik te maken van verschillende ‘ervaringssituaties’ creëren de kleuterleraren een gevarieerd aanbod dat algemeen inspeelt op de ontwikkelingsbehoeften van de kleuters. De leraren vinden hierbij een goed evenwicht tussen leerkrachtgestuurde en kindgestuurde activiteiten.
- Vanuit een impliciete onderwijsvisie is de klaspraktijk sterk gericht op ervaren, beleven en handelen. Het expliciteren van deze visie biedt kansen om nog sterker te groeien in de gezamenlijke doelgerichtheid.
- De klasinrichting biedt rijke stimulansen tot taal, communicatie en begripsvorming. De materialen in de klas sluiten aan bij de belevingswereld van de kleuters en lokken rijke taalsituaties uit.
- De kleuterleraren dagen de kleuters – en dit reeds van bij de jongste kleuters – uit tot verwoorden en interactieve dialoog. Deze taalactiverende en stimulerende begeleidingsstijl komt eveneens tot uiting in de kringgesprekken en tijdens het zelfstandig spelen.
- De kleuterleraren creëren een lees- en boekenvriendelijk klimaat. Dit komt onder meer tot uiting door de aanwezigheid van prentenboeken, (luister)boeken, de aandacht voor vertellen en voorlezen, het bibliotheekbezoek, ...
- Een selectie van ontwikkelingsaspecten vormt de leidraad voor de evaluatie en de opvolging van de individuele kleuters. Intentionele observaties – indien nodig met ondersteuning van extra materiaal – monden uit in een specifiek stimulerend en/of remediërend activiteitenaanbod voor individuele en/of groepjes kleuters. Daarnaast is er gerichte aandacht voor kinderen uit taalzwakke milieus.
- De ligging van het lokaal van de 5-jarige kleuters en het eerste leerjaar in elkaars nabijheid, de verschillende integratieactiviteiten en de voorbereidende lees- en schrijfoefeningen vergemakkelijken de overgang van de kleuterschool naar de lagere afdeling.

4.2 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

Vaststellingen

- Sinds dit schooljaar kiest de school ervoor om de lestijden bewegingsopvoeding te verdelen tussen een leraar lichamelijke opvoeding en de klasleraren. Omwille van deze gewijzigde situatie nam het team recent het initiatief tot de ontwikkeling en bespreking van een jaarplan bewegingsopvoeding. Dit resulteerde in duidelijke afspraken over leerinhouden en over de opvolging van de kleuters. Overleg tussen de leraar lichamelijke opvoeding en de klasleraren zal een blijvend aandachtspunt vormen.
- Het uitgewerkte jaarplan is momenteel het basisdocument voor de invulling van het aanbod. Dit jaarplan verwijst zowel naar de leerplandoelen als de ontwikkelingsdoelen. Deze aanpak resulteert in goed uitgewerkte en gevarieerde activiteiten waarbij kinderen verschillende bewegingsvormen exploreren en oefenen.
- Kleuters krijgen een ruim aanbod aan bewegingsmogelijkheden. Het begeleid buitenspel met extra speelkoffers dat structureel is ingebouwd, biedt veel bewegingskansen. Daarnaast is er iedere trimester een kleutersportdag voorzien in de gemeentelijke sportaccommodatie en krijgen de oudste kleuters watergewinning.
- De klaslokalen zijn aangepast aan de ontwikkelingsleeftijd van de kleuters. Naast de turnzaal gebruikt het team een bewegingslokaal om een extra aanbod te realiseren.
- De buitenruimte speelt in op de bewegingsnoden van de kleuters. De diverse speeltoestellen en het rollend materiaal bieden de kleuters de nodige oefenkansen voor de ontwikkeling van groot-motorische vaardigheden.

- De kleuterleraren volgen de motorische ontwikkeling van de kleuters op aan de hand van een observatielijst gemaakt op basis van een selectie van ontwikkelingsaspecten. Afspraken tussen de bijzondere leermeester en de kleuterleraren zorgen ervoor dat dit een gedeelde verantwoordelijkheid is.

4.3 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Vaststellingen

- De school kan de nodige resultaten voorleggen waaruit blijkt dat de leraren de eindtermen Nederlands in voldoende mate realiseren. De resultaten op externe toetsen liggen voor de school de laatste jaren aanzienlijk boven de referentiegroep. De positieve outputgegevens worden bevestigd door de resultaten op de toetsen van het leerlingvolgsysteem met betrekking tot spelling en lezen.
- Een onderwijsleerpakket is de leidraad voor het aanbod in de lagere afdeling en wordt doorheen de verschillende klassen vrij strikt gevolgd. Specifiek voor spelling gebruikt het team een aanvullend pakket. Hoewel de verschillende leerdomeinen in het onderwijsleerpakket aan bod komen, leggen de leerkracht een sterkere nadruk op de domeinen lezen en schrijven en de technische aspecten van het leergebied Nederlands.
- Leraren creëren een sterke horizontale samenhang door veel en functionele oefenkansen voor communicatieve vaardigheden te integreren in andere leergebieden. Kring- en onderwijsleergesprekken, het schrijven van een verslag voor de blog of een 'meeleefkrantje', een spreekoefening tijdens de lessen wereldoriëntatie zijn hier voorbeelden van. De mate waarin het team aandacht besteedt aan het intentioneel opbouwen en inoefenen van specifieke deelvaardigheden kan nog worden verhoogd.
- Leraren volgen de taalontwikkeling van de leerlingen op via methodegebonden toetsen en genormeerde toetsen van het leerlingvolgsysteem. Het evalueren en rapporteren is sterk gericht op de 'meetbare' aspecten van de technische vaardigheden. De evaluatie van de mondelinge taalvaardigheden is vrij beperkt omwille van de onduidelijke opbouw en de beperkte evaluatiecriteria.
- De leraren activeren tijdens hun lessen de voorkennis van de kinderen vanuit andere leergebieden of vanuit eigen ervaringen. Waar mogelijk wordt ook de nodige transfer gemaakt. Tevens gebruiken de klasleraren op een zinvolle manier de ICT-mogelijkheden. Het leerproces wordt echter algemeen nog sterk gestuurd door de leerkracht. De kansen tot actief en interactief onderwijs worden niet steeds benut.
- Er heerst een leesvriendelijk klimaat in de school. In de klassen is er een boekenhoek en is er ruimte – onder meer tijdens het hoekenwerk – voor vrij lezen. Ook zijn er initiatieven rond tutorlezen. Bezoeken aan de bibliotheek zijn systematisch in de jaarplanning opgenomen.
- Diverse leerkrachten volgen nascholingen rond taal en taalvaardigheid. De inzichten van deze vormingen integreren zij in hun onderwijspraktijk. Toekomstgericht is ook een kennismaking met de vernieuwde eindtermen en leerplannen gepland.

4.4 Lager onderwijs: leren leren

Voldoet

Vaststellingen

- De leraren wenden de aspecten van leren leren in de verschillende onderwijsleerpakketten aan en leveren op die manier inspanningen om deze eindtermen na te streven. Dit uit zich ook in de domeinspecifieke algoritmen en heuristieken die duidelijk in het klasbeeld zichtbaar zijn.

- Hoekenwerk en/of coöperatieve werkvormen bieden kinderen kansen tot zelfstandig en zelfgestuurd leren. De leerlingenagenda wordt vooral in de bovenbouw expliciet als planningsinstrument gehanteerd. Het geïntegreerd gebruik van de ICT-mogelijkheden geeft kinderen de mogelijkheid om zelfstandig informatie op te zoeken en te raadplegen. Een algemeen gebruikte aanpakstrategie stimuleert de werkhouding en taakgerichtheid bij de leerlingen.
- In alle klassen zijn er daarnaast heel wat goede initiatieven vanuit het persoonlijk aanvoelen van de leraar. Vanaf het derde leerjaar werd hiervan een inventaris gemaakt. Het ontbreekt het team nog aan een duidelijke, doordachte en gezamenlijke visie om de graduele aanpak en de evaluatie van deze leergebiedoverschrijdende eindtermen te optimaliseren.
- Tweejaarlijks organiseert de school een infoavond rond leren leren voor leerlingen van de derde graad en hun ouders. De leraren refereren tijdens hun lessen naar de aangebrachte technieken en integreren ze in hun klaspraktijk.
- 'Actief leren' is een prioriteit voor de school. Momenteel krijgt dit vooral aandacht bij de organisatie van activerende werkvormen binnen wereldoriëntatie. Het vormt een uitdaging voor het team om te onderzoeken hoe dit basisprincipe in alle leergebieden kan gerealiseerd worden en hoe een aangepaste leerkrachtenstijl kan bijdragen tot het verhogen van de activiteitsgraad bij de leerlingen.

4.5 Lager onderwijs: sociale vaardigheden

Voldoet

Vaststellingen

- De school hecht veel belang aan de ontwikkeling van sociale vaardigheden. Dit komt onder meer tot uiting in de uitgesproken aandacht voor omgangsregels, de duidelijke school- en klasafspraken, het aandachtspuntje van de maand ... Door dit laatste mee op te nemen in het 'meeleefkrantje' tracht het team ook de ouders hierbij te betrekken.
- Het team hanteert coöperatieve werkvormen in de klaspraktijk. Daarnaast zijn alle leraren alert om diverse situaties aan te grijpen om te werken rond sociale vaardigheden. De aanpak hiervan verschilt en verloopt volgens de eigen perceptie van de individuele leerkracht. Het is onvoldoende duidelijk in hoeverre deze interacties gestuurd worden vanuit een gemeenschappelijke en doorleefde visie.
- De voorbije schooljaren werkten de leraren met afzonderlijke pakketten voor sociale vaardigheden. Sinds dit schooljaar is het team gestart met een nieuw onderwijsleerpakket voor wereldoriëntatie waarin de eindtermen sociale vaardigheden volgens de leerkrachten geïntegreerd zijn. Het team wil op het eind van het schooljaar nagaan of het aanbod in het onderwijsleerpakket wereldoriëntatie voldoende dekkend is voor alle eindtermen sociale vaardigheden. Vanuit deze evaluatie zal het team beslissen of extra materiaal noodzakelijk is.
- In het leerlingvolgsysteem is een screening van het welbevinden en de betrokkenheid opgenomen. In sommige klassen neemt de klasleraar sociogrammen af om de sociale interacties binnen de klasgroep in beeld te brengen. Een terugkoppeling – zij het in beperkte mate – is terug te vinden op het rapport onder het luik 'leef- en werkhouding'.
- Het nastreven van de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'sociale vaardigheden' kan nog geoptimaliseerd worden door de ontwikkeling van een gelijkgerichte visie en van een graduele aanpak en de geïntegreerde benadering ervan in alle leergebieden.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.2.1 Aanvangsbegeleiding

5.2.2 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- Het team grijpt de mogelijkheden tot nascholing aan om de eigen professionaliteit te verhogen. Enerzijds heerst er op school een klimaat dat leraren aanzet tot het volgen van individuele nascholingen, anderzijds is er vanuit de leraren ook voldoende vernieuwingsbereidheid.
- De school beschikt over een nascholingsplan dat opgebouwd is vanuit een behoeftepeiling bij het team en vanuit het prioriteitenplan. Sommige prioriteiten zijn slechts in beperkte mate ingebed in een ruimer vormingstraject. Ook is de planning op langere termijn niet altijd zichtbaar.
- Bij de prioriteitenplanning zijn de GOK-thema's richtinggevend. De school ervaart de planmatige aanpak van de GOK-werking als effectief en efficiënt.
- Het team wendt de personeelsvergaderingen onder meer aan om inhouden van gevolgde nascholingen te delen met collega's.
- Binnen de school zijn heel wat voorbeelden terug te vinden van goede praktijk. Hoewel dit tussen sommige leerkrachten informeel gebeurt, lijkt het evenwel nog moeilijk om de eigen praktijk open te stellen en bespreekbaar te maken binnen het ganse team.
- Het professionaliseringsbeleid resulteert in vernieuwende initiatieven waarvan het effect zichtbaar is in de concrete klaspraktijk. Via een diepgaandere opvolging, begeleiding, ondersteuning en coaching van de leraren kunnen vernieuwingen nog meer gelijkgericht gestalte krijgen en verankerd worden in de klaspraktijk.
- Jaarlijks organiseert de school teamgerichte nascholingen. Deze krijgen een gevarieerde invulling in functie van lopende en/of toekomstige prioriteiten. Voor dit schooljaar is een gezamenlijke studiedag gepland op niveau van de scholengemeenschap.
- Alle nascholingsactiviteiten worden gebundeld per schooljaar zodat een overzicht van gevolgde nascholingen beschikbaar is.

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

5.6.1 Afstemming tussen school en CLB of andere partners

5.6.2 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- De school heeft – onder meer inspelend op de aanbevelingen vanuit het vorige doorlichtingsverslag – een duidelijke zorgstructuur uitgewerkt. De achterliggende visie hiervoor is het uitbouwen van een zorgcontinuüm gaande van een brede algemene zorg voor alle leerlingen tot het bieden van extra zorg al dan niet met externe ondersteuning. Het team besteedt hierbij aandacht aan de begeleiding van kinderen met een leervoorsprong en van kinderen met specifieke noden.
- De school legt een grote verantwoordelijkheid bij de klasleraar om een sterke algemene zorg uit te bouwen. Ze kiest daarom bewust voor kleinere klasgroepen. Hierdoor zijn evenwel minder lestijden voor additionele hulp beschikbaar.
- In de kleuterafdeling leiden gerichte observaties en periodieke screenings tot een voldoende duidelijk beeld van de ontwikkeling van de kleuters. De analyse ervan leidt – indien nodig - tot een aanpassing van het aanbod, de verfijning van de differentiatie en de organisatie van gerichte zorginitiatieven.
- Via differentiatie trachten de klasleraren in de lagere afdeling in te spelen op de individuele behoeften en noden van de kinderen. Hiervoor gebruiken zij de differentiatiemogelijkheden vanuit de verschillende onderwijsleerpakketten en geven zij – individueel en/of in kleine groepjes – bijkomende instructie. Dit gebeurt volgens het persoonlijk aanvoelen en de draagkracht van de individuele leerkracht.
- De werking van de zorgcoördinator situeert zich vooral op school- en leerkrachten-niveau. Op beleidsmatig vlak coördineert zij onder meer de zorg- en GOK-werking. De ondersteuning van leraren draagt bij tot hun verdere professionalisering. In de lagere afdeling is zij ook op leerlingenniveau actief.
- Hoekenwerk is structureel ingebouwd in de onderwijspraktijk. In sommige klassen wenden leraren dit ook aan om extra te remediëren. Er zijn echter nog groeikansen om flexibele groepeeringsvormen – al dan niet klasoverstijgend – in te zetten die appelleren aan het zelfstandig, actief en interactief leren van kinderen. Zo kunnen de leerlingen sterker aangesproken worden op hun individuele mogelijkheden en op samenwerking met anderen waardoor de klasleraren meer ruimte krijgen voor verlengde instructie en/of remediëring.
- Om de leerkrachten te ondersteunen bij hun zorgopdracht zijn structureel twee vormen van overleg ingebouwd. De school organiseert enerzijds vraaggestuurde ‘zorgpraatjes’ tussen klasleraren en de zorgcoördinator en anderzijds multidisciplinaire overlegmomenten waarbij het CLB betrokken is en kinderen met specifieke zorgnoden worden besproken.
- De school staat open voor kinderen met bijzondere zorgvragen. Indien nodig neemt de school specifieke STICORDI-maatregelen. Tijdens de zorgbespreking kan men hierbij terugvallen op een lijst met compenserende maatregelen. Daarnaast krijgen enkele leerlingen extra ondersteuning via gon-begeleiding.
- Op schoolniveau is de GOK-werking richtinggevend voor het zorgbeleid. De pijler socio-emotionele ontwikkeling krijgt onder het thema ‘Af en toe wat rust is een must’ gestalte via concrete acties. De acties rond de pijler doorstroming en oriëntering focussen zich vooral op het implementeren van de nieuwe methode wereldoriëntatie met als aandachtspunt het zelfstandig, actief leren.
- Toekomstgericht wil de school zich informeren over ‘handelingsgericht werken’ en overweegt ze de implementatie ervan. Momenteel probeert de school al ouders te erkennen als belangrijke partners bij de zorg.
- De school hecht veel belang aan het welbevinden en de betrokkenheid bij de leerlingen als noodzakelijke voorwaarden om tot leren te komen. In beide afdelingen screenen de leraren systematisch deze aspecten. Daarnaast zoomt in de kleuterafdeling het kindvolgsysteem in op een aantal geselecteerde ‘sleutel’-ontwikkelingsaspecten. Bijkomend nemen de kleuterleraren bij de oudste kleuters een schoolrijpheidstest en een rekenvoorwaardentest af. In de lagere afdeling brengen de leraren de leerevolutie in kaart aan de hand van genormeerde testen voor lezen, spelling en wiskunde.

- Naast de informatie uit het leerlingvolgsysteem krijgen de leraren zicht op de beginsituatie van de leerlingen via structureel ingebouwde overgangsgesprekken.

5.7 Evaluatie

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

Vaststellingen

- De school profileert zich als een laagdrempelige school. Ouders zijn welkom op de school en worden erkend als partner bij de ontwikkeling van hun kind(eren). Via het 'meeleefkrantje' houdt het team de ouders op de hoogte van het reilen en zeilen op de school. Daarnaast is het welbevinden, zowel van het kind als van de leerkrachten en de ouders, een belangrijke pijler.
- Het intern leiderschap geeft richting aan de schoolwerking en zet de bakens voor verdere schoolontwikkeling uit. De samenwerking met het schoolbestuur wordt als ondersteunend ervaren.
- Dagelijkse lunchvergaderingen en maandelijkse personeelsvergaderingen worden onder meer aangewend voor informatieoverdracht en het uitwerken van initiatieven op schoolniveau.
- Hoewel er in de school voldoende inspraakmogelijkheden voorhanden zijn, liggen er toch nog kansen om sterker samen het beleid uit te zetten en een meer gedragen en gedeeld leiderschap uit te bouwen. Door het delegeren van verantwoordelijkheden komt eveneens meer ruimte vrij voor coaching, begeleiding en opvolging die evenwichtig kan worden verdeeld over de kleuterafdeling en de lagere afdeling.
- Binnen de school is er een formele gelijkgerichtheid terug te vinden gebaseerd op het gebruik van onderwijsleerpakketten, het ontwikkelingsplan, dezelfde plannings- en zorgdocumenten. Ook informeel overleg draagt ertoe bij dat leraren handelen volgens een gelijkgerichte aanpak. De gezamenlijke gelijkgerichtheid kan nog aan belang winnen door het uitklaren en stilstaan bij de waarom-vraag van bepaalde initiatieven. De ontwikkeling van een schooleigen visie geënt op de bredere maatschappelijke visie kan de doelgerichtheid en doelmatigheid van onderwijskundige aspecten nog verhogen.
- De school neemt verschillende stappen om de eigen kwaliteit te bewaken. Tevredenheidsonderzoeken, een zelfevaluatie, deelname aan externe toetsen zijn een gangbare cultuur in de school. Verschillende documenten en initiatieven wijzen erop dat de kwaliteitszorg sterk verloopt vanuit verantwoordingsperspectief. De verdere uitbouw van het beleidsvoerend vermogen en de daarmee samenhangende, verdere ontwikkeling van een kwaliteitszorgsysteem biedt de school de mogelijkheid om meer vanuit ontwikkelingsperspectief vernieuwingsinitiatieven te plannen, uit te voeren, te evalueren en te borgen of bij te sturen.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de integratie van oefenkansen voor de communicatieve vaardigheden doorheen de verschillende leergebieden.
- het nastreven van de ontwikkelingsdoelen lichamelijke opvoeding via de lessen bewegingsopvoeding in de kleuterafdeling, het bewegend leren in de klas en de bewegingskansen in de hele school.
- de aandacht in beide afdelingen voor de domeinen 'relatiewijzen' en 'samenwerking' als onderdeel van de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden en de ondersteuning hiervan op schoolniveau.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- de ondersteuning door het schoolbeleid in het voorzien van optimale werkvoorwaarden om de onderwijsdoelen te realiseren.
- de aanwezige ontwikkelingsdynamiek in de school die onder meer zichtbaar is in de vernieuwingsbereidheid van de teamleden.

Wat betreft het algemeen beleid

- het gemotiveerd team aangestuurd vanuit een gedreven intern leiderschap.
- het laagdrempelig karakter van de school waarbij ouders als partners erkend worden.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- het intentioneel en gradueel aanpakken van de mondelinge taalvaardigheden en het verfijnen van de evaluatie aan de hand van duidelijke criteria.
- een sterkere gelijkgerichte aanpak van de leergebiedoverschrijdende eindtermen vanuit een geëxpliciteerde en doorleefde visie.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- het verder groeien naar een professionele leergemeenschap door de eigen praktijk te delen en bespreekbaar te maken.
- het effect van het professionaliseringsbeleid vergroten door vernieuwingen in te bedden in een vormingstraject en vanuit het intern leiderschap te coachen en op te volgen.

Wat betreft het algemeen beleid

- voldoende aandacht besteden aan de eigen interne kwaliteitsbewaking in functie van de verdere schoolontwikkeling.
- verantwoordelijkheden delen en een breder draagvlak creëren op beleidsvlak.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- nihil

8. **ADVIES**

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor de volledige instelling.

9. **REGELING VOOR HET VERVOLG**

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Cris Hens

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: